

Belgisch Instituut voor
postdiensten en telecommunicatie

**Besluit van de Raad van het BIPT
van 20 december 2022
inzake
een mogelijke price squeeze betreffende het
glasvezelaanbod van Proximus**

PUBLIEKE VERSIE

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Retroacta	4
3. Juridische basis.....	7
3.1. Wettelijke basis	7
3.2. Marktanalyse en richtsnoeren	7
4. Raadplegingen.....	11
4.1. Raadpleging betrokken partijen	11
4.2. Raadpleging van de regulatoren.	11
5. Analyse	12
5.1. Portfolio test.....	12
5.2. Test op productniveau	12
5.3. Resultaat van de initiële test op productniveau	15
5.4. Antwoord van Proximus op de initiële conclusies van het BIPT.....	15
5.4.1. <i>Verantwoordingsbasis voor het uitvoeren van een aanvullende test op productniveau.....</i>	<i>16</i>
5.4.2. <i>Betreffende de berekening van de marges.....</i>	<i>16</i>
5.5. Zienswijze van het BIPT.....	17
5.5.1. <i>Betreffende de verantwoordingsbasis voor het uitvoeren van een aanvullende test op productniveau</i>	<i>18</i>
5.5.2. <i>Betreffende de berekening van de incrementele marges</i>	<i>18</i>
6. Besluit.....	21
7. Beroepsmogelijkheden	22

1. Inleiding

1. Op 22 juni 2021 heeft het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (hierna: 'BIPT') richtsnoeren gepubliceerd voor het toepassen van margin squeeze tests. Een sectie van deze richtsnoeren (sectie 3.2.2) is gewijd aan het niveau van aggregatie welke dient beschouwd te worden in deze test.
2. Als algemeen principe wordt naar voor geschoven dat een portfoliotest het meest geschikt is in de Belgische concurrentiële context. Een portfolio bestaat uit vooraanstaande producten van de SMP-operatoren die samen een belangrijk deel uitmaken van hun klantenbestand. Op basis van een margin squeeze test op de portfolio van vooraanstaande producten van Proximus die door het BIPT is uitgevoerd in 2021, zijn geen wurgprijzen vastgesteld op geaggregeerd niveau.
3. Op 1 maart 2022 ontving het BIPT een klacht van edpnet met betrekking tot de prijzen van bepaalde retail internetabonnementen die worden aangeboden door Proximus en zijn merk Scarlet, die gegeven de groothandelsprijs voor het bijhorend glasvezelaanbod, aanleiding zouden kunnen geven tot een margin squeeze.
4. In dit besluit gaat het BIPT over tot de analyse van de specifieke klacht van edpnet m.b.t. een aantal op glasvezel gebaseerde producten van Proximus en zijn merk Scarlet. Zonder afbreuk te doen aan de resultaten van de portfolio test meent het BIPT dat, in het licht van de omstandigheden, een margin squeeze test op basis van de specifieke individuele producten die het voorwerp uitmaken van de klacht van edpnet gerechtvaardigd is.

2. Retroacta

5. De marktanalyse van 29 juni 2018¹ legt aan Proximus in zijn hoedanigheid van SMP-operator een verbod op om op de groothandelsmarkt voor lokale toegang en de groothandelsmarkt voor centrale toegang² wurgprijzen te hanteren.³
6. Voorts bepaalt de marktanalyse van 2018 dat de margin squeeze tests worden uitgevoerd op een waaier van topproducten maar dat deze "portfolio test" desgevallend ook kan aangevuld worden met een test op het niveau van de individuele tariefplannen.⁴ Ook de richtsnoeren geven aan dat het BIPT in eerste instantie overgaat tot een portfoliotest. Het BIPT is immers van oordeel dat een portfolio van topproducten in beginsel een relevant aggregatieniveau vormt⁵, gezien deze benadering garandeert dat de producten in de test voldoende representatief zijn voor de situatie van de onderneming. De richtsnoeren geven echter ook mee dat het BIPT de bevoegdheid heeft om geval per geval de reikwijdte van de margin squeeze test te kiezen, naar gelang de omstandigheden.
7. De meest recente test op het portfolio van Proximus vond plaats in 2021 op basis van de situatie op 1 januari 2020. Het BIPT heeft hierbij geen squeeze praktijken op portfolioniveau kunnen vaststellen op basis van de basiswaarden aangeleverd door de operatoren noch op basis van bepaalde simulatiewaarden waarmee de sensitiviteit van de opgegeven waarden werd getest.
8. In een brief van 1 maart 2022, heeft edpnet zijn bezorgdheden kenbaar gemaakt over het prijsbeleid van Proximus met betrekking tot klanten van Proximus en Scarlet die gedwongen dienen over te stappen van koper- naar fiberproducten⁶ in het lagere segment. Zulke klanten kunnen doorgaans (al dan niet tijdelijk) genieten van gunstige voorwaarden op de fiberproducten waarnaar zij overstappen. Daarnaast uit edpnet ook zijn bezorgdheid over het nieuwe product "Internet Essential" dat Proximus in de markt zal zetten aan € 25, dit zowel voor nieuwe als voor bestaande klanten.
9. Meer bepaald voert edpnet aan dat het Proximus product Internet Essential wordt aangeboden tegen een prijs van €25 (incl. BTW) per maand en dat voor de Scarlet Poco klanten die dienen over te stappen op fiber het (tijdelijke) preferentiële tarief €23 (incl. BTW) bedraagt. De producten Internet Essential en Scarlet Poco bieden een downloadsnelheid van 50 Mbps aan, wat overeenkomt met een wholesale glasvezelprofiel van het "type 0" waarvan het groothandelstarief €19,80⁷ excl. BTW of € 23,96 incl. BTW bedraagt. Het groothandelstarief dat edpnet dient te betalen aan Proximus is dus hoger dan het Scarlet Poco tarief en slechts een euro lager dan het "Internet Essential" product.

¹ CRC-besluit van 29 juni 2018 – Analyse van de markten voor breedband en televisieomroep. (Hierna: "Marktanalyse van 2018") aangenomen door de Conferentie van regulatoren voor de elektronische communicatiesector (Hierna: "CRC").

² Zoals gedefinieerd in de marktanalyse van 2018.

³ Zie respectievelijk paragrafen 1457 e.v. en paragrafen 2280 e.v. van de marktanalyse van 2018.

⁴ Zie para. 2282 van de marktanalyse van 2018.

⁵ BIPT-richtsnoeren van 22 juni 2021, sectie 3.2.2.1. p.15.

⁶ De gedwongen overstap gebeurt in het kader van de "copper switch off" waar het kopernetwerk afgeschakeld wordt wanneer er een actief fibernetwerk voorhanden is.

⁷ Bestaande uit een maandelijkse rental fee van € 19,00 en een maandelijkse vergoeding voor ethernettransport van € 0,80.

Hier volgt volgens edpnet uit dat zij niet in staat zijn om een gelijkaardig product aan te bieden tegen een gelijkaardige prijs.

10. Het BIPT heeft hieromtrent inlichtingen ingewonnen bij Proximus. Concreet voorziet Proximus volgend prijsbeleid (telkens inclusief BTW) bij migratie van koper- naar fiberproducten in het lagere segment:
 - 10.1. Bestaande klanten van Proximus Internet Start VDSL (aan €27,5) worden overgezet naar Internet fiber 50 aan dezelfde prijs. Sinds 1 mei 2022 is dit product herdoopt tot het product Proximus "Internet Essential" dat wordt aangeboden tegen een prijs van €25.
 - 10.2. Nieuwe Proximus klanten in een fiberzone hebben momenteel alleen de keuze uit Internet Start fiber aan €42,95. [VERTROUWELIJK].
 - 10.3. Scarlet heeft momenteel geen eigen fiberproduct waardoor klanten van Scarlet Poco en Loco worden overgezet naar een Proximus product waarbij gedurende een periode van 2 jaar hun huidige prijs behouden blijft, zijnde €23 voor Scarlet Poco. Dit betekent dat de (gedwongen) gemigreerde klanten van Scarlet Poco de facto een korting krijgen van €2 t.o.v. het Proximus Internet Essential product.
11. Op basis van deze feiten is het prima facie mogelijk dat edpnet geen concurrentieel product met gelijkaardige specificaties zou kunnen aanbieden op een rendabele manier, hetgeen het BIPT ertoe aangezet heeft om deze klacht verder te analyseren en over te gaan tot individuele product price squeeze testen.
12. Op 6 mei 2022 heeft het BIPT zijn preliminaire analyse naar aanleiding van de klacht overgemaakt aan Proximus waarin geconcludeerd werd dat er in beginsel feiten aanwezig waren die mogelijks de concurrentie in het gedrang brengen. Het BIPT verzocht Proximus om zijn opmerkingen te formuleren m.b.t. de in de brief uiteengezette analyse.
13. Op 23 mei heeft Proximus geantwoord op de brief van het BIPT van 6 mei 2022. In het algemeen stelt Proximus vragen bij het toepassen van de squeeze-test op productniveau en voert het enkele elementen aan waarmee het BIPT, volgens Proximus, rekening dient te houden in de berekeningen.
14. Op basis van deze elementen werd een verdere analyse uitgevoerd betreffende de producten die het voorwerp uitmaken van de klacht van edpnet welke hieronder verder wordt gedetailleerd.
15. In haar reactie op de consultatie voert edpnet aan dat het BIPT de klacht van edpnet verkeerd gelezen heeft. Ze verduidelijkt dat volgens haar louter het groothandelstarief voor een "type 0" glasvezelverbinding van € 19,80 te hoog is, en niet dat het businessmodel van Proximus of Scarlet (t.t.z. de prijszetting in de retailmarkt) betreffende deze producten een probleem zou zijn. Edpnet maakt ook een link met het tarifair aspect van het non-discriminatiebeginsel. De eerste deelvraag die volgens edpnet moet beantwoord worden is of zij een rendabele "type 0" glasvezelaanbieding in de markt zou kunnen zetten aan hetzelfde tarief als dat Proximus aan Scarlet Poco klanten aanbiedt. Een tweede deelvraag is of zij bij gedwongen glasvezelmigraties een rendabele "type 0" glasvezelaanbieding in

de markt zou kunnen zetten aan hetzelfde tarief als dat Proximus aan Internet Essential klanten aanbiedt

16. Het BIPT wenst erop te wijzen dat voor het evalueren van de door edpnet aangekaarte kwestie, namelijk de eventuele onmogelijkheid om een rendabel product in te markt te zetten op basis van het "type 0" tarief van €19,80 aan vergelijkbare voorwaarden als Proximus, een margin squeeze test wel degelijk het juiste instrument is om deze klacht te onderzoeken. Het "Type 0" wholesale tarief is in de initiële berekening een gegeven. Zoals omschreven in sectie 2 van de richtsnoeren van 22 juni 2021, richt de margin squeeze-test zich op situaties waarin een alternatieve operator niet in staat zou zijn om de retailprijzen van de SMP-operator te dupliceren op basis van het groothandelsaanbod van de SMP-operator. Een margin squeeze-praktijk kan in dat licht worden gezien als een vorm van prijsdiscriminatie, waardoor het voor een concurrent onmogelijk wordt om de prijzen van de SMP operator te dupliceren. Een margin squeeze-test kan daarom beschouwd worden als om middel om deze discriminatie op te sporen en te verhelpen. Indien er zich een margin squeeze zou manifesteren, kan een SMP-operator er immers voor kiezen om de retailtarieven te verhogen en/of, indien mogelijk, het groothandelstarief te verlagen en dit naargelang de omstandigheden waardoor zowel de price squeeze als het non-discriminatie probleem op tarifair vlak zouden worden verholpen. De verlaging van het groothandelstarief komt overeen met de vraag van edpnet.

17. In het kader van onderhavige margin squeeze-test meent het BIPT dat de eerste deelvraag, namelijk of edpnet een rendabele "type 0" glasvezelaanbieding in de markt zou kunnen zetten aan hetzelfde tarief als dat Proximus aan Scarlet Poco klanten aanbiedt, zonder voorwerp is omdat voor Scarlet enkel het scenario van de gedwongen migratie van toepassing is en dit niet beschikbaar is voor nieuwe klanten. Scarlet biedt tot op heden immers geen glasvezelproduct aan buiten dit scenario. Niettemin wordt voor de volledigheid dit scenario ook behandeld in dit besluit. De tweede deelvraag, namelijk of edpnet bij gedwongen glasvezelmigraties een rendabele "type 0" glasvezelaanbieding in de markt zou kunnen zetten aan hetzelfde tarief als dat Proximus aan Internet Essential klanten aanbiedt, is wel degelijk van toepassing omdat het Proximus Internet Essential product openstaat voor zowel nieuwe als bestaande (gedwongen gemigreerde) klanten. Dit is ook zo opgenomen in de berekening, weliswaar a rato van het aandeel van de technologie waarop de producten gebaseerd zijn (xDSL of fiber) en dit conform de richtsnoeren van het BIPT.

3. Juridische basis

3.1. Wettelijke basis

18. Artikel 14, § 1, 3°, k), i) van de statutenwet⁸ bepaalt dat:

"§ 1. Onverminderd zijn wettelijke bevoegdheden, heeft het Instituut de volgende taken met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en elektronische communicatiediensten, eindapparatuur, radioapparatuur, met betrekking tot de sector digitale infrastructuur in de zin van de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid, met betrekking tot de sectoren elektronische communicatie en digitale infrastructuur in de zin van de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuur, en met betrekking tot postdiensten en openbare postnetwerken zoals gedefinieerd door artikel 2 van de wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten:

[...]

3° het toezicht op de naleving van de volgende normen en van de uitvoeringsbesluiten ervan:

[...]

k) elk bindend besluit aangenomen door:

i) het Instituut [...]"⁹

19. In deze zin kan het Instituut administratieve beslissingen nemen waar dit nodig is teneinde de aan haar toevertrouwde taken uit te voeren.¹⁰

3.2. Marktanalyse en richtsnoeren

20. Zoals hierboven vermeld, legt de marktanalyse van 2018 aan Proximus een verbod op om, SMP-operator zijnde, op de groothandelsmarkt voor lokale toegang en de groothandelsmarkt voor centrale toegang wurgprijzen te hanteren.

21. Specifiek voor wat betreft de groothandelsmarkt voor centrale toegang bepaalt de marktanalyse van 2018 dat:

⁸ Wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, B.S. 24 januari 2003, 2591. Hierna: "de statutenwet".

⁹ Het BIPT staat in voor de verdere uitvoering van de Marktanalyse van 2018 o.b.v. artikel 6 van het Samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap betreffende het wederzijds consulteren bij het opstellen van regelgeving inzake elektronische communicatienetwerken, het uitwisselen van informatie en de uitoefening van de bevoegdheden met betrekking tot elektronische communicatienetwerken door de regulerende instanties bevoegd voor telecommunicatie of radio-omroep en televisie, ook naar aanleiding van een klacht, ingediend wegens niet-naleving van dergelijk besluit.

¹⁰ Artikel 14, § 1, 2° Statutenwet.

"2280. Het is verboden voor de operator met een sterke machtspositie om tarieven te hanteren die tot price squeeze zouden leiden tussen de wholesaleprijzen voor centrale toegang en de prijs van andere wholesalediensten (bijvoorbeeld de prijs van doorverkoopaanbiedingen van het type "Carrier DSL") of retaildiensten."

22. Hierbij wordt er gespecificeerd dat het BIPT kan steunen op richtsnoeren in verband met de beoordeling van een price squeeze en dat deze test dient uitgevoerd te worden op een waaier van topproducten (zogenaamde 'portfoliotest') en dat deze test, desgevallend, aangevuld kan worden met een test op het niveau van de individuele tariefplannen.¹¹
23. De "price squeeze" (of "margin squeeze") bestaat in een onvoldoende verschil tussen de prijzen voor de tussenverrichtingen stroomopwaarts (wholesaleproducten) en de prijzen van diensten (wholesale of retail) op de markten stroomafwaarts. Om preciezer te zijn, is het verschil tussen de prijzen stroomopwaarts en stroomafwaarts onvoldoende om de incrementele kosten te dekken die nodig zijn om het product op de stroomafwaartse markt te commercialiseren. Het BIPT is van oordeel dat een portfolio van topproducten een relevant aggregatieniveau vormt voor een price squeeze test. Deze benadering garandeert dat de producten in de test voldoende representatief zijn voor de situatie van de onderneming. Overigens is een test op een portefeuille minder strikt en dus meer evenredig dan een test op individuele producten aangezien dat meer tarifaire flexibiliteit laat aan de operator met een sterke machtspositie. Er kan echter niet worden uitgesloten dat de operator met een sterke machtspositie deze flexibiliteit gebruikt om retailaanbiedingen te ontwikkelen die economisch moeilijk dupliceerbaar zijn en zich in bepaalde marktsegmenten bevinden die meer worden beoogd door de alternatieve operatoren. Dergelijke praktijken zouden als doel of gevolg kunnen hebben dat de concurrentie wordt verhinderd. In dergelijke gevallen kan het gerechtvaardigd zijn dat de test op een waaier wordt vervolledigd met een test op het niveau van de aanbiedingen in kwestie.¹²
24. De marktanalyse van 2018 (§ 2296) stelt verder nog dat de CRC van oordeel is dat, aangezien alternatieve operatoren er te allen tijde voor kunnen opteren om slechts een deel van de portfolio van de SMP-operator te dupliceren, de uitvoering van een test enkel op basis van de gehele portfolio van vooraanstaande producten van de SMP-operator de concurrentie in het gedrang zou kunnen brengen. De SMP-operator zou immers een negatieve marge kunnen aanhouden op kleinhandelsproducten die door de alternatieve operator in de markt gezet worden. Om hieraan tegemoet te komen, opteert het BIPT ervoor om de portfoliotest desgevallend aan te vullen met een test op het niveau van individuele vooraanstaande producten of een groep van individuele vooraanstaande producten indien de omstandigheden dit rechtvaardigen. De Europese Commissie heeft eveneens al aangegeven dat het in sommige omstandigheden gepast kan zijn om de price squeeze test uit te voeren op het niveau van elk individueel aanbod¹³.
25. Naast de marktanalyse van 2018 heeft het BIPT op 22 juni 2021 (vernieuwde) richtsnoeren aangenomen voor het toepassen van margin squeeze tests.¹⁴ Voor meer details verwijzen wij naar deze richtsnoeren, met name sectie 3.2.2. m.b.t. het niveau van aggregatie waarop de test kan uitgevoerd worden.

¹¹ Zie paragrafen 2281 en 2282 van de marktanalyse van 2018.

¹² Zie paragrafen 2283-2289 van de marktanalyse van 2018.

¹³ Beschikking van de Commissie van 4 juli 2004 inzake een procedure op grond van artikel 82 van het EG-Verdrag (zaak COMP/38.784 – Wanadoo España vs. Telefónica), punt 387

¹⁴ Mededeling van de Raad van het BIPT van 22 juni 2021 omtrent richtsnoeren voor het toepassen van margin squeeze tests.

26. Ten eerste wordt een margin squeeze test in principe uitgevoerd op “flagship products”. De aanbeveling¹⁵ definieert flagship products als retailproducten met de grootste relevantie wat betreft inkomsten, abonnees en reclame-uitgaven. Flagship products kunnen zowel standalone aanbiedingen zijn als bundels waarin retailproducten zitten die gebaseerd zijn op relevante gereguleerde wholesaleproducten. Margin squeeze tests kunnen worden uitgevoerd voor een groep van flagship products (portfoliotest) of voor individuele flagship products (Hierna ook: “vooraanstaande producten”).
27. Om te vermijden dat belangrijke retailproducten buiten beschouwing zouden gelaten worden, vindt het BIPT het redelijk om retailproducten in ieder geval als vooraanstaand product te beschouwen als ze minstens 10% van het aantal abonnees vertegenwoordigen of inkomsten genereren ten belope van minstens 10% van de totale inkomsten van de SMP operator, zelfs indien ze geen deel uitmaken van de groep van retailproducten die – naar afnemende volgorde van het aantal abonnees – cumulatief 70% van het totaal aantal abonnees van de SMP-operator vertegenwoordigen¹⁶.
28. Echter kunnen er, naar gelang de omstandigheden, nog andere producten als ‘vooraanstaand’ gedefinieerd worden en dus aan een margin squeeze onderworpen. Met name recent gelanceerde producten van SMP-operatoren die gekenmerkt zijn door een significante groei en/of zeer competitieve prijs en retailproducten die bestaande vooraanstaande producten vervangen of zullen vervangen, daarbij desgevallend inbegrepen producten die gebaseerd zijn op nieuwe infrastructuren, waarvoor er gereguleerde groothandels-inputs bestaan¹⁷.
29. Tevens behoudt het BIPT zich het recht voor om geval per geval de reikwijdte van een margin squeezetest te kiezen, rekening houdende met de omstandigheden.
30. Indien alternatieve operatoren slechts een deel van de portfolio van de SMP-operator wensen te dupliceren, zou een test op basis van de gehele portfolio van vooraanstaande producten van de SMP-operator de concurrentie in het gedrang kunnen brengen. De SMP-operator zou immers een negatieve marge kunnen aanhouden op specifieke retailproducten die door de alternatieve operator in de markt gezet worden. Om hieraan tegemoet te komen, kan de portfoliotest aangevuld worden met een test op het niveau van individuele vooraanstaande producten of een groep van individuele vooraanstaande producten (Zie ook §2289 van de marktanalyse van 2018).
31. De noodzaak tot het uitvoeren van een margin squeeze test op productniveau wordt door het BIPT geval per geval beoordeeld. Onder meer volgende elementen worden in dit verband in beschouwing genomen:
 - 31.1. Het concurrentienadeel dat een alternatieve operator kan ondervinden wanneer die een gelijkaardig product aanbiedt dat een aanzienlijk deel van diens klantenbasis en/of omzet vertegenwoordigt. Het BIPT onderzoekt dan of de

¹⁵ Aanbeveling van de Commissie van 11 september 2013 over consistente verplichtingen tot non-discriminatie en kostenmethodologieën om de concurrentie te bevorderen en investeringen in breedband aantrekkelijker te maken (2013/466/EU).

¹⁶ Mededeling van de Raad van het BIPT van 22 juni 2021 omtrent richtsnoeren voor het toepassen van margin squeeze test : Principe 3 (pag. 16)

¹⁷ Mededeling van de Raad van het BIPT van 22 juni 2021 omtrent richtsnoeren voor het toepassen van margin squeeze test : Principe 3 (pag. 16)

prijzenpolitiek van de SMP-operator kan beschouwd worden als een praktijk die als doel of tot gevolg heeft de ontwikkeling van de concurrentie te belemmeren;

- 31.2. Het doelpubliek van het tariefplan in kwestie. Indien het product bijvoorbeeld gericht is op een specifieke nichemarkt met een sociaal karakter, kan dit in rekening gebracht worden bij de beoordeling van een eventuele margin squeeze.
32. In de gevallen waarin een analyse op het niveau van de individuele vooraanstaande producten of van een groep individuele vooraanstaande producten gerechtvaardigd zou blijken, vindt het BIPT het gepast om na te gaan of de retailinkomsten minstens de kosten dekken die als incrementeel kunnen worden beschouwd op het in aanmerking genomen analyseniveau.¹⁸
33. Een margin squeeze test op productniveau zal in principe enkel worden uitgevoerd op tariefplannen die sedert tenminste 6 maanden worden aangeboden op de markt. Bij vermoeden van misbruik of naar aanleiding van een klacht, zal het geviseerde tariefplan in ieder geval aan een test op productniveau onderworpen worden¹⁹. Voor de eigenlijke analyses verwijzen wij naar de secties 5.1 en 5.2 van dit besluit.

¹⁸ Zie sectie 3.2.2 van de Mededeling van 22 juni 2021 omtrent richtsnoeren voor het toepassen van margin squeeze tests.

¹⁹ Zie sectie 3.2.2 van de Mededeling van 22 juni omtrent richtsnoeren voor het toepassen van margin squeeze tests.

4. Raadplegingen

4.1. Raadpleging betrokken partijen

34. Het BIPT heeft dit ontwerpbesluit op 23 september 2022 aan Proximus en edpnet voorgelegd met de uitnodiging om hierop te reageren binnen 14 dagen.
35. Het BIPT heeft een reactie ontvangen van Proximus op 11 oktober 2022 en van edpnet op 14 oktober 2022.

4.2. Raadpleging van de regulatoren.

36. Artikel 3 van het samenwerkingsakkoord²⁰ voorziet in de raadpleging door een reguleringsinstantie van de andere reguleringsinstanties voor elk ontwerpbesluit betreffende de elektronische-communicatienetwerken. De geraadpleegde reguleringsinstanties beschikken over een termijn van 14 kalenderdagen om hun opmerkingen mee te delen aan de reguleringsinstantie die het ontwerp heeft voorgelegd.
37. Een ontwerpbesluit is aan de mediaregulatoren voorgelegd op 30 november 2022.
38. De mediaregulatoren geven in hun antwoordbrieven aan dat zij geen opmerkingen hebben.²¹

²⁰ Samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap betreffende het wederzijds consulteren bij het opstellen van regelgeving inzake elektronische communicatienetwerken, het uitwisselen van informatie en de uitoefening van de bevoegdheden met betrekking tot elektronische communicatienetwerken door de regulerende instanties bevoegd voor telecommunicatie of radio-omroep en televisie, B.S. 28 december 2006, 75371.

²¹ Zie antwoordbrief van de VRM van 9 december 2022, van de CSA van 13 december 2022 en van de Medienrat van 14 december 2022.

5. Analyse

39. Op basis van de hierboven vermelde retroacta en juridische basis gaat het BIPT hieronder over tot het uitvoeren van een price squeeze test op de relevante producten die door edpnet worden aangemerkt als zijnde problematisch.

5.1. Portfolio test

40. De meest recente test op het portfolio van Proximus heeft plaatsgevonden in 2021 op basis van de situatie op 1 januari 2020. De resultaten hiervan zijn aan Proximus gepresenteerd op 24 maart 2021. Aan de hand van deze test heeft het BIPT geen squeeze praktijken op portfolio niveau kunnen vaststellen op basis van de waarden aangeleverd door de operatoren noch op basis van bepaalde simulatiewaarden waarmee de sensitiviteit van de opgegeven waarden werd getoetst.
41. Niettegenstaande er geen squeeze praktijken vastgesteld zijn op portfolio niveau, is het BIPT echter van mening dat ingevolge de klacht van edpnet de marge dient onderzocht te worden van een aantal specifieke producten aangezien edpnet precies dat deel van de portfolio van Proximus dupliceert.²²

5.2. Test op productniveau

42. De "lichte" GPON-internetproducten²³ van Proximus en Scarlet, die een klein deel van de klantenbasis van Proximus vertegenwoordigen, maken geen deel uit van de portfoliotest aangezien ze niet voldoen aan de criteria waaraan vooraanstaande producten moeten voldoen die hierna worden uiteengezet (cfr. § 23-27 hierboven).²⁴
43. Het aanbieden van internet standalone producten met een goede prijs/kwaliteitsverhouding is het marktsegment waarop edpnet zich onmiskenbaar toelegt. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de kenmerken van het huidige productgamma van edpnet.²⁵

²² Zie in die zin bijv. Europese Commissie, case AT.39523 van 15 oktober 2014, Slovak Telekom waarin in §831 gesteld wordt dat: "The margin squeeze test can be applied either at the highest level of detail (that is to say at the level of each individual offer) or at the aggregate portfolio level (that is to say at the level of the mix of services marketed on the retail market)." Vrije vertaling: "De prijssqueezetoets kan worden toegepast hetzij op het hoogste detailniveau (d.w.z. op het niveau van elk individueel aanbod) of op het geaggregeerde portefeuilleniveau (d.w.z. op het niveau van de mix van diensten die op de retailmarkt worden aangeboden)".

²³ Met "lichte" GPON internetproducten bedoelt het BIPT deze met een downloadsnelheid van 50 Mbps of minder.

²⁴ BIPT-richtsnoeren van 22 juni 2021, principe 3.

²⁵ Informatie verzameld via www.edpnet.be, geconsulteerd op 25/04/2022.

	edpnet vdsl producten		edpnet fiber producten	
	VDSL XS	VDSL XL	Fiber XS	Fiber XL
Kenmerken	Down:20 Mbps Up: 2 Mbps Vol.: Unl	Down:100 Mbps Up: 40 Mbps Vol.: Unl	Down:110 Mbps Up: 10 Mbps Vol.: Unl	Down:500 Mbps Up: 100 Mbps Vol.: Unl
Prijs incl. BTW	25,95	35,95	35,95	45,95
Prijs excl. BTW	21,45	29,71	29,71	37,98
Vaste telefonie	inbegrepen	inbegrepen	inbegrepen	inbegrepen
extra kosten	Modem aan te kopen	Modem aan te kopen	Modem aan te kopen	Modem aan te kopen

Tabel 1: Overzicht van de huidige edpnet internetproducten

44. Edpnet heeft op dit moment nog geen licht fiber product (i.e. met een downloadsnelheid van 50 Mbps of minder) in haar assortiment, maar edpnet onderzoekt wel of dergelijk product ook aan het aanbod kan toegevoegd worden. Edpnet zal in elk geval moeten overschakelen op een fiberproduct in zones waar het kopernetwerk wordt afgeschakeld. Edpnet is overigens de enige alternatieve operator met een aanbod aan de onderkant van het residentiële segment en is eveneens de enige alternatieve operator die significant aanwezig is in het fibersegment. Een karakteristiek van edpnet is dat zij een werkelijk onbeperkt datavolume aanbiedt (zonder FUP).
45. De huidige VDSL XS-klienten zijn doorgaans het meest geneigd om te migreren naar een glasvezelaanbod op instapniveau. Als edpnet geen fiberproduct kan lanceren aan gelijkaardige prijzen als zijn VDSL XS product, zouden enkel Proximus en Scarlet actief blijven in dit lagere segment op het gereguleerde FTTH-netwerk. Hierdoor zouden VDSL XS klienten van edpnet ervoor kunnen kiezen om over te stappen naar het "lichte" GPON product van Proximus of (wanneer beschikbaar) het nieuwe Scarlet Poco fiberproduct.
46. Deze "lichte" GPON-internetproducten treden hierdoor rechtstreeks in concurrentie met gelijkaardige edpnet producten, die voor deze alternatieve operator wel een aanzienlijk deel van hun klantenbasis vertegenwoordigen.²⁶ Een analyse op productniveau is bijgevolg gerechtvaardigd.
47. Een analyse op productniveau focust zich op de incrementele marge die gerealiseerd wordt op de betreffende individuele producten. In het geval van een test op het niveau van individuele vooraanstaande producten, specificeren de richtsnoeren dat de detailhandelsopbrengsten ten minste de kosten moeten dekken die op het beschouwde analyseniveau als incrementeel kunnen worden beschouwd.²⁷

²⁶ Zie in die zin ook § 2289 van de marktanalyse van 2018: "Het BIPT is van oordeel dat een portfolio van topproducten een relevant aggregatieniveau vormt voor een price squeeze-test. Deze benadering garandeert dat de producten in de test voldoende representatief zijn voor de situatie van de onderneming. Overigens is een test op een portefeuille minder strikt en dus meer evenredig dan een test op individuele producten aangezien dat des te meer tarifaire flexibiliteit laat aan de operator met een sterke machtspositie. Er kan echter niet worden uitgesloten dat de operator met een sterke machtspositie deze flexibiliteit gebruikt om retailaanbiedingen te ontwikkelen die economisch moeilijk dupliceerbaar zijn en zich in bepaalde marktsegmenten bevinden die meer bepaald worden beoogd door de alternatieve operatoren. Dergelijke praktijken zouden als doel of gevolg kunnen hebben dat de ontwikkeling van concurrentie wordt verhinderd. In dergelijke gevallen kan het gerechtvaardigd zijn dat de test op een waaier wordt vervolledigd met een test op het niveau van de aanbiedingen in kwestie." (onderlijning toegevoegd)

²⁷ BIPT-richtsnoeren van 22 juni 2021, principe 3.

48. Enkel de incrementele kosten die specifiek aan deze producten verbonden zijn, worden in rekening gebracht. Concreet kunnen de volgende kosten beschouwd worden als incrementeel op het niveau van de betrokken tariefplannen: de maandelijkse wholesaleprijzen voor de eindverbinding, de éénmalige kosten (zoals installatie)²⁸ en de prijs voor de modem²⁹. Zoals bepaald in de richtsnoeren worden de eenmalige lasten gespreid over de relevante periode. Dit komt voor de installatiekosten overeen met de gemiddelde levensduur van de klant³⁰, wat bij de door het BIPT meest recent uitgevoerde margin squeeze test voor de particuliere markt, in 2021, vastgelegd is op 96 maanden. Voor de modem wordt dan weer uitgegaan van een levensduur van 48 maanden.
49. Edpnet stelt in zijn reactie op de consultatie het gebruik in vraag van een levensduur van de klant van 96 maanden bij de berekening van de marge. Edpnet haalt aan dat naast het verloop van klanten naar andere operatoren, klanten binnen eenzelfde operator kunnen veranderen van technologie, dat ze verhuizen en dat ze van abonnement veranderen binnen dezelfde technologie. De levensduur die edpnet vaststelt bij zijn eigen klanten is in ieder geval lager dan de 96 maanden die het BIPT hanteert.
50. Het BIPT heeft de levensduur van de klant van 96 maanden bepaald op basis van informatie die het hierover ontving van de SMP-operatoren in het kader van de margin squeeze-test op hun respectievelijke portfolio's van vooraanstaande producten uitgevoerd in 2021. Dit betreft een gemiddelde waarde over alle producttypes heen. De churn rate neemt echter af naarmate het aantal producten in een bundel toeneemt. De lage churn rates van de triple- en vooral quadruple-play producten hebben een belangrijke impact op de gemiddelde levensduur van de klant. Echter, op basis van de levensduur die door edpnet wordt opgegeven voor zijn respectievelijke producten, blijkt dat de churn voor standalone internetklanten lager is. Het BIPT zal hiermee rekening houden in haar berekeningen door het toepassen van een aanmerkelijk lagere levensduur van de klant op basis van de info aangeleverd door edpnet. Aangezien glasvezel nog maar recent beschikbaar is, kan de levensduur van de producten op glasvezel niet als representatief beschouwd worden. Het BIPT zal daarom gebruik maken van de gemiddelde levensduur van de producten op basis van xDSL, zijnde [VERTROUWELIJK] maanden.
51. Daarnaast geeft edpnet aan dat het beter is om een levensduur van 24 maanden voor de modem in beschouwing te nemen gezien dat de termijn is van de wettelijke garantie. Het BIPT is van mening dat de werkelijke gebruiksduur van de modem door de eindklant een betere maatstaf is voor het bepalen van de levensduur van deze apparatuur. Uit gegevens die ingezameld werden bij de SMP-operatoren in het kader van de portfolio test van 2021, blijkt die gemiddeld rond de 48 maanden te schommelen. Bovendien geven de SMP-operatoren aan dat de modem hergebruikt wordt wanneer de klant vroeger dan 48 maanden zijn abonnement opzegt. Het BIPT ziet geen redenen waarom dit significant anders zou zijn bij de klanten van edpnet.
52. Overige kosten zoals retailkosten, gemeenschappelijke kosten (IT en overhead) en kosten voor het eigen netwerk – die allen voor een analyse op portfolio niveau relevant zijn – worden hierbij niet in rekening gebracht aangezien deze ook vereist zijn voor het aanbieden van andere producten en dus niet als incrementeel op het niveau van individuele

²⁸ BIPT-richtsnoeren van 22 juni 2021, principe 13.

²⁹ BIPT-richtsnoeren van 22 juni 2021, principe 14.

³⁰ BIPT-richtsnoeren van 22 juni 2021, principe 10.

tariefplannen beschouwd kunnen worden.³¹ Edpnet merkt op dat incrementele kosten ook een deel van de algemene kosten moeten omvatten die verband houden met het specifieke product. Zoals vermeld in voetnoot 29 van onderhavig besluit, is het BIPT er zich bewust van dat de berekende incrementele kost waarop de marge bepaald wordt mogelijk een onderschatting is. In de gedetailleerde margin squeeze portfolio test, worden zulke kosten na een grondige analyse ook toegewezen aan de producten die deel uitmaken van het portfolio. Uit die test bleek dat het aandeel van zulke kosten slechts 3% uitmaakt van de toewijsbare kosten van het internet standalone product gebaseerd op fiber. Gelet op het geringe aandeel van zulke kosten, zou de opname ervan in de berekening geen impact hebben op de conclusies van het BIPT. Het BIPT acht het derhalve niet proportioneel om af te wijken van de standaardpraktijk die enkel de strikt incrementele kosten beschouwt, door de omvang van dergelijke kosten in te schatten op basis van een kostenmodel.

5.3. Resultaat van de initiële test op productniveau

53. Op basis van de gegevens die edpnet bezorgd heeft, ging het BIPT over tot een eerste test uitgevoerd op productniveau (dus louter gebaseerd op de door edpnet aangeleverde data).
54. Deze eerste test leek te wijzen op negatieve marges op de hoger vermele producten. Dit kon voor edpnet een probleem stellen indien [VERTROUWELIJK]. Met andere woorden, het BIPT stelde initieel vast, op basis van de eerste gegevens, dat edpnet op basis van het goedkoopste wholesale "type 0" tarief geen concurrentieel fiberproduct met gelijkaardige specificaties (50 Mbps down/4 Mbps up) zou kunnen aanbieden op een rendabele manier. Ook kan edpnet [VERTROUWELIJK] niet dupliceren wegens gebrek aan overeenkomstig wholesaleaanbod.
55. Indien edpnet geen onbeperkt instaproduct op glasvezel zou kunnen aanbieden op een rendabele wijze, dreigt dit type product bijgevolg van de markt te verdwijnen.
56. Het BIPT was van mening dat bovenstaande feiten de concurrentie, prima facie, in het betreffende marktsegment in het gedrang kunnen brengen. Op basis van deze initiële test was het BIPT bijgevolg van oordeel dat er een grond is om een inbreuk vast te stellen tegen het verbod om margin squeeze praktijken toe te passen en Proximus te verzoeken om de margin squeeze op de betreffende producten op te heffen.
57. In een brief van 6 mei 2022 heeft het BIPT Proximus hiervan op de hoogte gebracht en werd aan de operator in kwestie gevraagd om hieromtrent vragen of opmerkingen te formuleren.

5.4. Antwoord van Proximus op de initiële conclusies van het BIPT

58. In een brief van 23 mei 2022, heeft Proximus zijn repliek aangeleverd over enerzijds de verantwoordingsbasis voor het uitvoeren van een aanvullende test op productniveau en anderzijds de berekening van de marges, zoals hieronder in detail uiteengezet.

³¹ Het BIPT merkt evenwel op dat een deel van deze kosten toch veroorzaakt kan zijn door het onderzochte product, zoals bv. een noodzakelijke uitbreiding van de interconnectie of het eigen netwerk. Aangezien het niet mogelijk is om daar een correcte verdeling in te maken, wordt dit als niet incrementeel beschouwd. Dit betekent dus dat de berekende incrementele kost waarop de marge bepaald wordt mogelijk een onderschatting is.

5.4.1. Verantwoordingsbasis voor het uitvoeren van een aanvullende test op productniveau

59. Een aanvullende test op productniveau, zoals hier het geval is eerder dan een portfoliotest, is volgens Proximus niet aangewezen omdat niet voldaan is aan de voorwaarden zoals uiteengezet in de richtsnoeren van 22 juni 2021. De vergelijking zou bijgevolg niet passen binnen de beginselen voorzien in de richtsnoeren van het BIPT.
60. Vooreerst werpt Proximus op dat de lichte GPON-internetproducten van Proximus en Scarlet niet in rechtstreekse concurrentie staan met het XS-aanbod van edpnet, aangezien edpnet in tegenstelling tot de betreffende Proximus en Scarlet producten een onbeperkt datavolume aanbiedt en vaste telefonie standaard is inbegrepen.
61. Daarnaast worden een aantal argumenten aangedragen, die verband houden met de richtsnoeren.

Relevante secties uit de richtsnoeren	Argumentatie van Proximus
Voor een product test komen onder meer recent gelanceerde producten van SMP-operatoren in aanmerking die gekenmerkt worden door een significante groei en/of een zeer competitieve prijs. In zo'n geval zullen de abonneeaantallen van het vooraanstaand product in spe door het BIPT bepaald worden vanuit een toekomstgericht perspectief (pag. 13).	Het aandeel van de klanten van de Poco en Essential producten zijn beperkt (momenteel slechts [0-5%] van het totaal) en zijn niet onderhevig (geweest) aan een significant groei.
Bij de beoordeling van de noodzaak tot het uitvoeren van een margin squeeze test op productniveau, zal het BIPT onder meer het doelpubliek van het tariefplan in kwestie in beschouwing nemen. Indien het bijvoorbeeld gericht is op een specifieke nichemarkt met een sociaal karakter, zou dit kunnen in rekening gebracht bij de beoordeling van een eventuele squeeze (pag. 14).	Proximus Essential, waarvan het tarief werd verlaagd van €27,5 tot €25, is specifiek gericht op groepen met beperkte financiële middelen. Het wordt beschouwd als complementair met de bestaande en toekomstige sociale tarieven met gelijkaardige karakteristieken.

5.4.2. Betreffende de berekening van de marges

62. Daarnaast heeft Proximus een aantal bemerkingen over de berekening van de incrementele marge van de producten in kwestie. Meer bepaald worden volgende elementen aangedragen:
- 62.1. [10-20 %] van de klanten koopt minstens één bijkomende databundel aan omdat het inbegrepen datavolume niet volstond. De opbrengsten hiervan maken deel uit van de inkomstenbasis. Edpnet merkt op dat er geen rekening mag gehouden worden met de opbrengsten van die extra databundels aangezien het hier gaat om een optie. Het BIPT merkt echter op dat deze opbrengsten wel degelijk in rekening gebracht dienen te worden, ook al maken ze geen deel uit van de standaardbundel. In dit verband kan verwezen worden naar sectie 4.1 van de richtsnoeren van 22 juni 2021, waarin gesteld wordt dat eventuele extra inkomsten in verband met de diensten die rechtstreeks gebaseerd zijn op

gereguleerde wholesale-inputs (in dit geval de breedbandaanbieding) in aanmerking worden genomen. Een voorbeeld dat hierbij expliciet wordt aangehaald zijn aankopen van extra data buiten het forfait.

62.2. De eenmalige installatiekosten die aangerekend worden aan nieuwe klanten, dienen eveneens opgenomen te worden in de inkomstenbasis.³²

62.3. De groothandelsinstallatiekosten dienen verfijnd te worden in functie van de verschillende types van installatie die elk een andere kost met zich meebrengen. Bepaalde installaties kunnen "remote" worden uitgevoerd, terwijl voor andere een bezoek ter plaatse van een techniker wordt voorzien.³³ Edpnet geeft aan in haar reactie op de consultatie dat in het BIPT besluit van 20 september 2022³⁴ de prijzen voor remote activatie en installaties door een techniker gevoelig werden verhoogd en dat het BIPT hier rekening mee dient te houden. Voorts voert edpnet aan dat het aantal "remote" activaties lager ligt dan hetgeen het BIPT weerhoudt bij de berekeningen. Het BIPT wil hierbij aangeven dat haar aannames zijn gebaseerd op informatie die eerder ontvangen was van edpnet en dat deze overeenstemmen met de informatie over dit onderwerp in de brief van edpnet van 14 oktober 2022, zijnde de reactie op de consultatie. Er is dus wel degelijk rekening gehouden met het door edpnet opgegeven aandeel van de installaties op afstand. Verder is ook reeds uitgegaan van de "one-time fees" die vastgesteld zijn in het besluit van de Raad van het BIPT van 20 september 2022. Dit kwam niet tot uitdrukking in voetnoot 31 van het ontwerpbesluit. Dit euvel is rechtgetrokken in de finale versie van het besluit.

63. Daarnaast stelt Proximus dat er rekening dient gehouden te worden met de mix van koperen fiberaansluitingen. Ingegeven door de klacht van edpnet, focuste de (initiële) analyse van het BIPT zich enkel op de producten die op basis van fiber wholesale worden aangeboden, [VERTROUWELIJK].

64. Het toepassen van het bovenstaande leidt volgens Proximus tot een positieve incrementele marge voor alle Proximus varianten die door het BIPT in beschouwing zijn genomen. Wat Scarlet betreft, zou er zich voor het Poco product nog steeds een negatieve incrementele marge voordoen voor de fiber variant, maar niet voor de koper variant. In de mix zou de incrementele marge positief uitvallen.

5.5. Zienswijze van het BIPT

65. Na deze bijkomende elementen ontvangen te hebben, heeft het BIPT hun geldigheid en relevantie geëvalueerd en de test waar nodig aangepast. Vooreerst wordt ingegaan op de kwestie rond het analyseren op productniveau, in het tweede deel volgen de vernieuwde berekeningen.

³² Nieuwe Poco en Essential klanten betalen éénmalig een bijkomende kost van €50 of €59.

³³ Rekening houdende met [20-30%] installaties op afstand komt de gemiddelde installatiekost op [VERTROUWELIJK] i.p.v. [VERTROUWELIJK].

³⁴ Besluit van de Raad van het BIPT van 20 september 2022 betreffende de analyse van de enige heffingen ("one-time fees") en de maandelijkse huurprijs "ISLA Repair" van de Bitstream GPON referentieaanbieding van Proximus.

5.5.1. Betreffende de verantwoordingsbasis voor het uitvoeren van een aanvullende test op productniveau

66. De producten spreken wel degelijk dezelfde groep van consumenten aan. Van de component vaste telefonie kan abstractie gemaakt worden omdat dit een "pay-per-use" product is dat geen beltegoed bevat. Het datavolume van edpnet is inderdaad onbeperkt, maar de snelheid is dan weer lager. VDSL XS (€25,95) is overigens duurder dan de Proximus (€25) en Scarlet (€23) producten in kwestie (prijzen incl. BTW).
67. Het aandeel van de klanten van de Internet Essential en Poco abonnementen is beperkt (samen [0-5 %] van het totale breedband klantenbestand van Proximus), maar aan de andere voorwaarde die in de richtsnoeren wordt aangedragen, namelijk het feit dat er sprake is van een zeer competitieve prijs, is wel degelijk voldaan.
68. Alhoewel de producten slechts een beperkt deel van het aantal klanten van Proximus vertegenwoordigen, is voor edpnet dit segment niet verwaarloosbaar ([10-20%] van de residentiële klanten van de in tabel 1 opgenomen producten). In zijn keuze voor het uitvoeren van een test op productniveau heeft het BIPT vooral oog gehad voor het concurrentienadeel dat edpnet zou kunnen ondervinden, aangezien het een gelijkaardig product aanbiedt (cf. supra) en het een significant deel van hun klantenbasis en/of hun omzet vertegenwoordigt. In dit opzicht antwoordt Proximus dat het voor haar onmogelijk is om rekening te houden met het belang van de producten in de portefeuille van edpnet aangezien Proximus niet beschikt over dergelijke informatie. Het BIPT begrijpt dat Proximus geen rekening kan houden met dit criterium, maar dat neemt niet weg dat het BIPT dit element wel degelijk in beschouwing kan nemen in het kader van de squeeze test en dat de vaststellingen hierover onderdeel kunnen uitmaken van zijn argumentatie om een eventuele inbreuk op het toepassen van wurgprijzen vast te stellen.
69. Het argument dat het Internet Essential product specifiek gericht zou zijn op klanten met een bescheiden inkomen, neemt niet weg dat het beschikbaar is voor iedereen. Bijgevolg kan het niet beschouwd worden als een product met een sociaal karakter dat tegen gunstige voorwaarden wordt aangeboden aan klanten die aan bepaalde criteria moeten voldoen teneinde ervan te kunnen genieten.
70. Gelet op het bovenstaande is er wel degelijk een voldoende basis voor het uitvoeren van een test op productniveau.

5.5.2. Betreffende de berekening van de incrementele marges

71. Het BIPT heeft zijn initiële analyse aangepast rekening houdende met de opmerkingen van Proximus inzake de squeeze test. Op basis van de door Proximus voorgestelde aanpassingen, nl. het in rekening brengen van de bijkomende inkomsten voor de databundels en de installaties en de verfijning van de installatiekosten, komt het BIPT uit op de volgende resultaten:

	Bestaande Start VDSL klanten		Bestaande Scarlet Poco klanten
	Huidig	Vanaf 1 mei: voor iedereen	Huidig
	Proximus Internet Fiber 50	Proximus Internet Essential	Scarlet Poco
	<i>Bestaande Start VDSL klanten -> Internet Fiber 50</i>	<i>Bestaande Start VDSL klanten -> Internet Essential (fiber)</i>	<i>Bestaande VDSL klanten -> PXS Internet Start Fiber aan zelfde prijs</i>
Geldigheidsduur preferentieel tarief	Onbeperkt	Onbeperkt	24 maanden
Kenmerken	Down: 50 Mbps	Down: 50 Mbps	Down: 50 Mbps
	Up: 4Mbps	Up: 4Mbps	Up: 4Mbps
	Vol.: 100 GB	Vol.: 100 GB	Vol.: 100 GB
Prijs incl. BTW	27,5	25	23
Prijs excl. BTW	22,73	20,66	19,01
inkomsten databundels (excl. BTW)	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
installatiekosten (excl. BTW)	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
Totale inkomsten	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
WHS prijs Fiber (maand)	19,8	19,8	19,8
WHS prijs VDSL (maand)			
WHS prijs Installatiekost (éénmalig)	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
Kost modem (éénmalig)	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
Totale incrementele kost	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
Marge	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
Marge (%)	+ [0-10]%	- [0-5]%	- [0-10]%

Tabel 2: Overzicht van de analyse [Niet-Vertrouwelijke versie]

72. Voor Proximus Internet Essential bestaat er een negatieve incrementele marge in de fiber zone vanaf [VERTROUWELIJK] van -[(0-5)%] voor alle nieuwe klanten (i.e. na het aanpassen van de retailprijs naar €25) en van [(0-10)%] voor de bestaande VDSL-klanten die gedwongen overstappen naar een fiber product.
73. Voor Scarlet Poco is er in de fiber zone steeds sprake van een negatieve marge (-[0-10]%).
74. Zoals voorzien in zijn richtsnoeren³⁵, past het BIPT voor een portfolio test betreffende retailediensten aan particuliere klanten op basis van een wholesalebreedband-toegang via koper of glasvezel, een margin squeeze test toe op standaard retailediensten die gebaseerd zijn op een combinatie van bitstream xDSL (met VDSL2) en bitstream GPON. De mix zal bepaald worden door het aandeel van de aansluitingen op koper of glasvezel gebaseerde retailediensten in de geteste portfolio. De berekening van de aldus bekomen gewogen marge zal toegepast worden indien een retailproduct dat wordt aangeboden op basis van bitstream xDSL (met VDSL2) en bitstream GPON wordt aangeboden aan dezelfde prijs en met identieke productkenmerken. In zijn reactie op de consultatie voert edpnet aan dat het gebruiken van dergelijke mix vlug achterhaald is. Het BIPT geeft hierop mee dat bij het uitvoeren van de margin squeeze-test, de verdeling tussen beide technologieën zoals die zich voordeed op het moment van het uitvoeren van de testen op productniveau gebruikt is als parameter. De verhouding van fiber in het geheel is intussen toegenomen, maar niet in die mate dat dit een significante impact zou hebben op het resultaat. Het is

³⁵ Zie bladzijde 11 van de richtsnoeren.

niet gepast om een margin squeeze-test uit te voeren op basis van verwachtingen in de toekomst aangezien de onzekerheid dan te groot wordt. Een potentieel toekomstige test zal rekening houden met de situatie zoals die zich op dat moment stelt.³⁶

75. De tabel hieronder geeft het resultaat weer voor de test op productniveau rekening houdend met de mix fiber-koper. Er werd hierbij uitgegaan dat fiber [10-20%] van de internetlijnen uitmaakt (situatie mei 2022) en er werd gekeken naar de producten die voor enkel fiber een negatieve incrementele marge hadden. We zien dat nu voor alle producten een positieve incrementele gezamenlijke marge behaald wordt.

	Proximus Internet Essential Bestaande VDSL-klanten		Scarlet Poco Bestaande VDSL-klanten	
	Fiber	VDSL	Fiber	VDSL
Kenmerken	Down: 50 Mbps	Down: 50 Mbps	Down: 50 Mbps	Down: 30 Mbps
	Up: 4Mbps	Up: 4Mbps	Up: 4Mbps	Up: 2 Mbps
	Vol.: 100 GB	Vol.: 100 GB	Vol.: 100 GB	Vol: 50 GB
Prijs incl. BTW	25	25	23	23
Prijs excl. BTW	20,66	20,66	19,01	19,01
inkomsten databundels (excl. BTW)	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
installatiekosten (excl. BTW)	0,00	0,00	0,00	0,00
Totale inkomsten	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
WHS prijs Access (maand)	19,8	16,2	19,8	16,2
WHS prijs Installatiekost (éénmalig)	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
Kost modem (éénmalig)	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
Totale incrementele kost	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
Marge	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
Marge (%)	-[0-5]	[10-20]	-[5-10]	[10-20]
Aandeel fiber-VDSL	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
Gezamenlijke marge (%)	[10-20]		[5-10]	

Tabel 3: Overzicht van de analyse voor de mix fiber-koper [Niet-vertrouwelijke versie]

76. Het BIPT heeft geen rekening gehouden met [VERTROUWELIJK]
77. Ten slotte voert edpnet aan in haar consultatie dat zij niet kan oordelen over de in dit besluit opgenomen tabellen gezien de cijfers gemaskeerd zijn als 'vertrouwelijk'. Het klopt dat er bepaalde gegevens gemaskeerd worden in de desbetreffende tabellen. Deze keuze is gerechtvaardigd omdat het om data gaat die het BIPT verkregen heeft van Proximus die Proximus als gevoelige bedrijfsinformatie beschouwd waartoe geen toegang kan verleend worden. Om de berekeningen uit te voeren baseert het BIPT zich (deels) op gegevens van Proximus, die uit hun aard vertrouwelijk zijn. Het BIPT is van mening dat de aan edpnet meegedeelde versie van de tabel voldoende gedetailleerd is om edpnet in staat te stellen de structuur van de berekeningen te begrijpen en de grootteordes van de resultaten te testen.

³⁶ Voorts kan het BIPT, indien dit noodzakelijk is, haar richtlijnen aanpassen in de context van ervaringen die worden opgedaan naar aanleiding van uitgevoerde testen en ontvangen klachten.

6. Besluit

78. Het BIPT heeft de klacht van edpnet van 1 maart 2022 met betrekking tot een vermoeden van margin squeeze praktijken betreffende bepaalde op fiber gebaseerde retail internetabbonementen die worden aangeboden door Proximus en zijn merk Scarlet onderzocht en komt tot de volgende conclusies:
- 78.1. Zonder afbreuk te doen aan de resultaten van de portfolio test is, in het licht van de hier relevante omstandigheden, een margin squeeze test op basis van de specifieke individuele producten die het voorwerp uitmaken van de klacht van edpnet gerechtvaardigd.
 - 78.2. Er werden geen negatieve marges vastgesteld op productniveau wanneer rekening gehouden wordt met de relevante incrementele kosten en inkomsten, alsook met de proportie van de klanten die bediend worden op basis van bitstream xDSL of bitstream GPON. Er is bijgevolg geen grond om Proximus in gebreke te stellen in de zin van § 2280 van de marktanalyse van 2018.

7. Beroepsmogelijkheden

79. Overeenkomstig artikel 2, § 1 van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector hebt u de mogelijkheid om tegen dit besluit beroep in te stellen bij het Marktenhof, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel. Het beroep wordt, op straffe van onontvankelijkheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld door middel van een ondertekend verzoekschrift, waarbij het aangevochten besluit is bijgevoegd en dat wordt ingediend ter griffie van het hof van beroep van Brussel binnen een termijn van zestig dagen na de kennisgeving van het besluit of bij gebreke aan een kennisgeving, na de publicatie van het besluit of bij gebreke aan een publicatie, na de kennisname van het besluit.
80. Het verzoekschrift bevat op straffe van nietigheid de vermeldingen vereist door artikel 2, § 2, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector. Indien het verzoekschrift elementen bevat die u als vertrouwelijk beschouwt, dan moet u dat uitdrukkelijk aangeven en op straffe van nietigheid, een niet-vertrouwelijke versie van dat verzoekschrift indienen. Het Instituut publiceert op zijn website het verzoekschrift dat door de griffie van het gerecht genotificeerd is. Elke belanghebbende partij kan in de zaak tussenkomen binnen dertig dagen na deze publicatie.

Axel Desmedt
Lid van de Raad

Bernardo Herman
Lid van de Raad

Luc Vanfleteren
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad